

LAHDEN VÄESTÖNMUUTOKSET 2007

Lisätietoja:
Irja Henriksson
puh. (03) 814 2148
email:
etunimi.sukunimi@lahti.fi

Sisällysluettelo

1. Väkiluvun kehitys	3
1.1 Lahden väkiluku ylittää 100 000 rajan vuonna 2009	3
1.2 Asukasmäärä kasvoi eniten Karistossa	7
1.3 Väkiluvun kasvu hidastunee vasta 2030 –luvulla	8
2. Syntyneitä vain vähän enemmän kuin kuolleita	10
3. Muuttoliike	10
3.1 Lahdelle eniten muuttovoittoa pääkaupunkiseudun ja Tampereen jälkeen	10
3.2. Nettomaassamuutto suurempi vain Vantaalla ja Tampereella	10
3.3. Siirtolaisuus ei ole enää tärkein syy väkiluvun kasvuun	11
4. Väestönmuutokset alueittain vuonna 2006	14
5. Muuttajien taustatietoja	15
5.1. Tulomuuttajat nuoria, lähtömuuttajat nuoria aikuisia	15
5.2. Muuttoliikkeen myötä opiskelijoiden määrä lisääntyi ja työllisten määrä väheni	17
6. Ikärakenne	19
6.1. Eläkeläisten määrä kasvoi viidessä vuodessa yli 2000	19
6.2. Ikäihmiset hakeutuvat keskustaan	21
6.3. Joka neljäs yli 65–vuotias vuonna 2025?	22

1. Väkiluvun kehitys

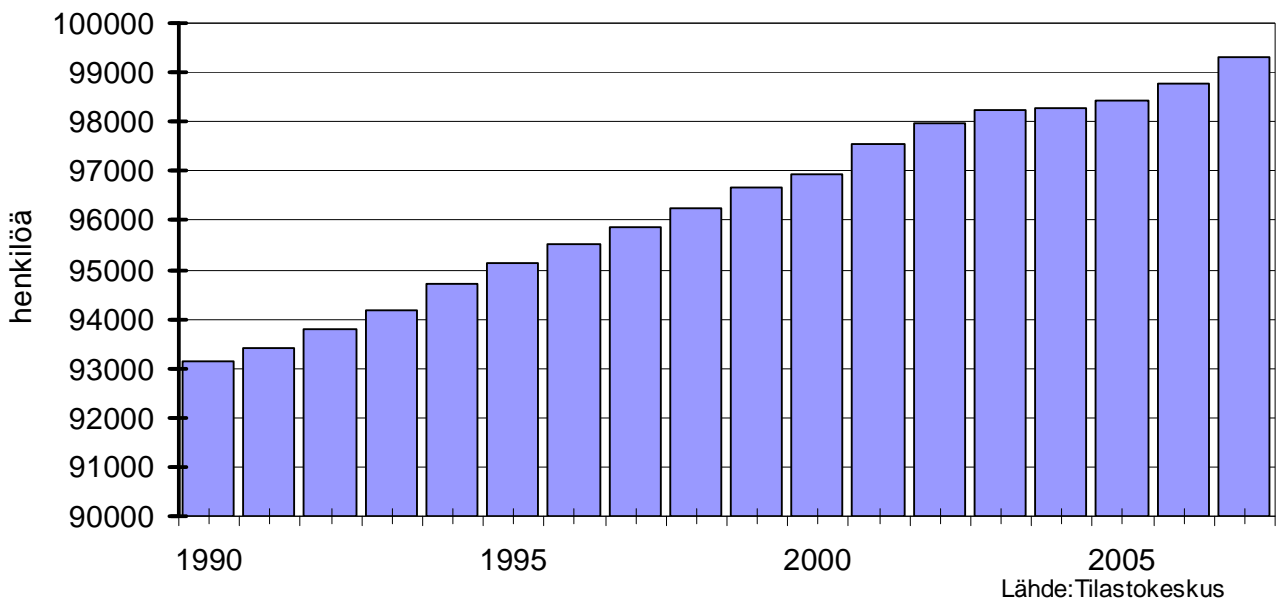
1.1 Lahden väkiluku ylittänee 100 000 rajan vuonna 2009

Vuoden 2007 lopussa Lahden kaupungin väkiluku oli 99 308, joka on 542 henkilöä enemmän kuin saman vuoden alussa. Tämän perusteella voidaan olettaa, että kaupunki ylittää 100 000 asukkaan rajan vuonna 2009.

1980-luvulla Lahti kärsi väkiluvun laskusta, kyseisenä vuosikymmenenä kaupungin väestö väheni lähes 1 800 henkilöllä. 1990-luvun alusta lähtien kaupungin väkiluvun kehitys kääntyi positiiviseksi, ja kaupungin väestö lisääntyi vuosituhannen viimeisellä vuosikymmenellä yli 3 500 henkilöllä. 2000-luvulla Lahden väestönkasvu vaihteli vuosittain voimakkaasti. Vuonna 2001 kaupungin väestönkasvu (+622 henkilöä) oli voimakkainta sitten 1970-luvun alun, sen sijaan muutama vuotta myöhemmin vuonna 2004 väkiluku kasvoi vain alle 30 henkilöllä. Väestönkasvu oli vuosina 2000-2007 yhteensä 2 642, joka on 80 enemmän kuin vastaavana ajankohtana 1990-luvulla.

Väestönkasvun vuosina 1990-2007 Lahden väkiluku kasvoi 6,6 % eli 6 167 henkilöllä. (Kuva 1).

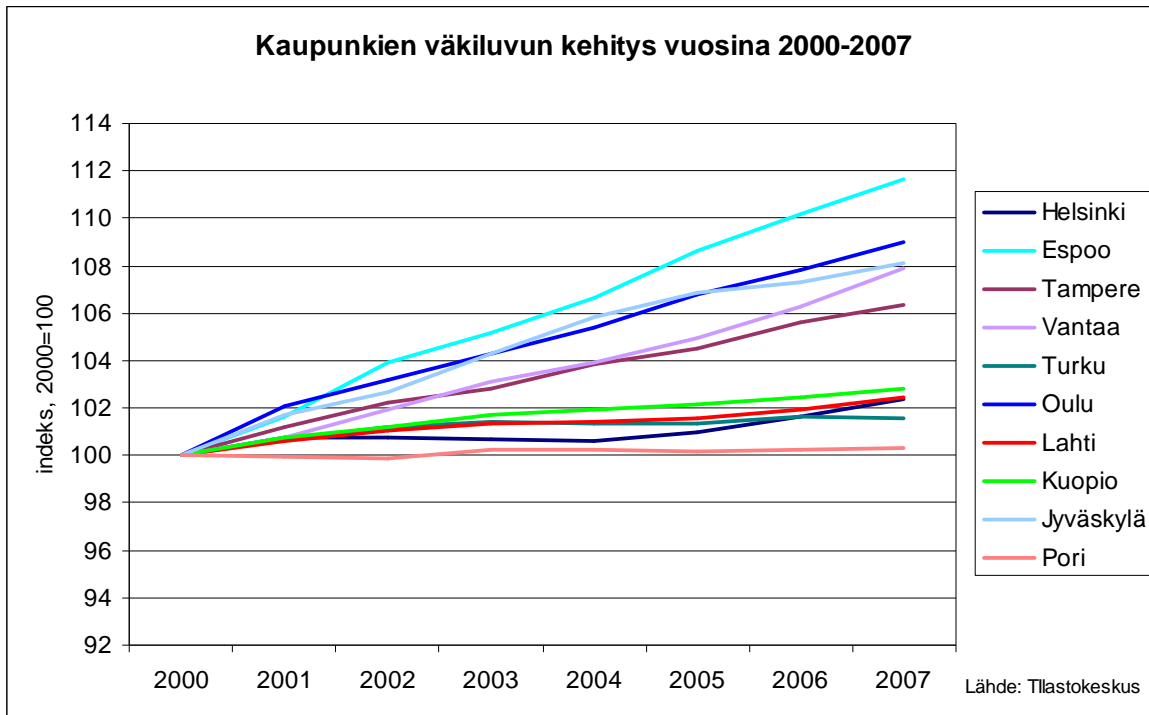
Lahden väkiluku 1990-2007

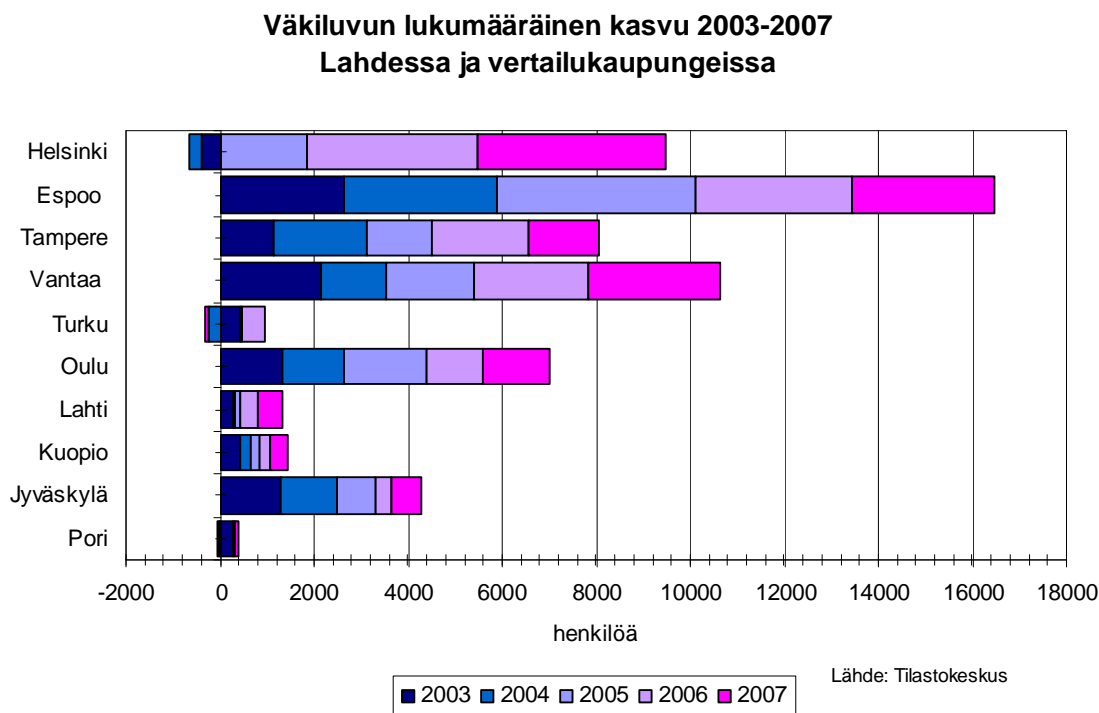
Kuva 1. Lahden väkiluku vuosina 1990-2007.

Suomen kymmenen suurimman kaupungin joukossa Lahti sijoittuu väestömäärältään seitsemänneksi. Muihin kaupunkeihin verrattuna Lahden väkiluvun kehitys on ollut hidasta. Vuosina 2003-2007 Lahden väkiluku kasvoi 1,4 % (+ 1 340 henkilöä). Samana ajanjaksona Suomen suurimmista kaupungeista kasvoivat voimakkaimmin Espoo 7,4 %, Vantaa 5,8 %, Oulu 5,6 %, Jyväskylä 5,3 % ja Tampere 4,0 %. Helsingissä ja Kuopiossa väestönkasvu oli 1,6 %. Lahtea hitaampaa kasvu oli Porissa (0,5 %) ja Turussa (0,4 %). (Kuvat 2 ja 3).

Vuonna 2007 Lahden väkiluku kasvoi 0,55 % (+ 542 henkilöä). Vertailukaupungeista väkiluku kasvoi vahvimmin Vantaalla 1,5 % (+2 811 henkilöä), Espoossa 1,3 % (+ 3 028 henkilöä) ja Oulussa 1,1 % (+1 407 henkilöä). Yli puolen prosentin kasvun saavuttivat Lahden lisäksi Jyväskylä 0,8 % (+ 663 henkilöä), Tampere 0,7 % (1 498 henkilöä) ja Helsinki 0,7 % (+ 4 010 henkilöä). Lahtea hitaammin väkiluku kasvoi Kuopiossa (0,4 %), Porissa (0,1 %) ja Turussa, jossa väkiluku pieneni.

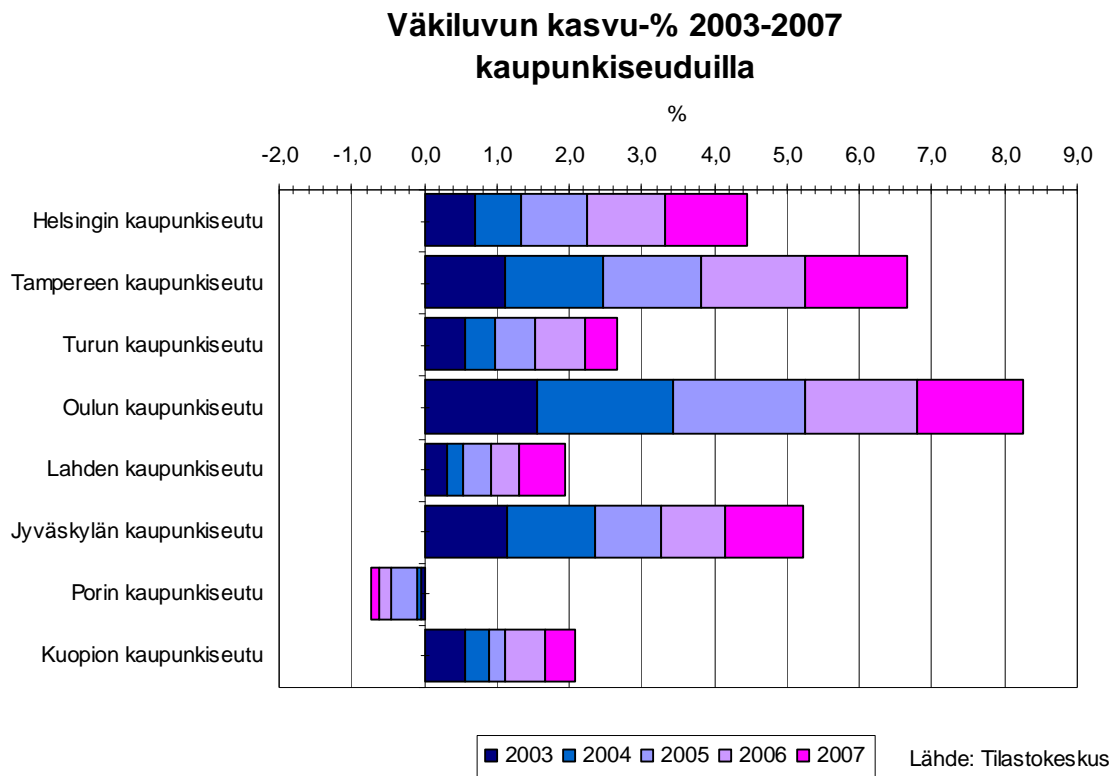

Kuva 2. Suomen suurimpien kaupunkien väkiluvun kehitys vuosina 2000-2007.

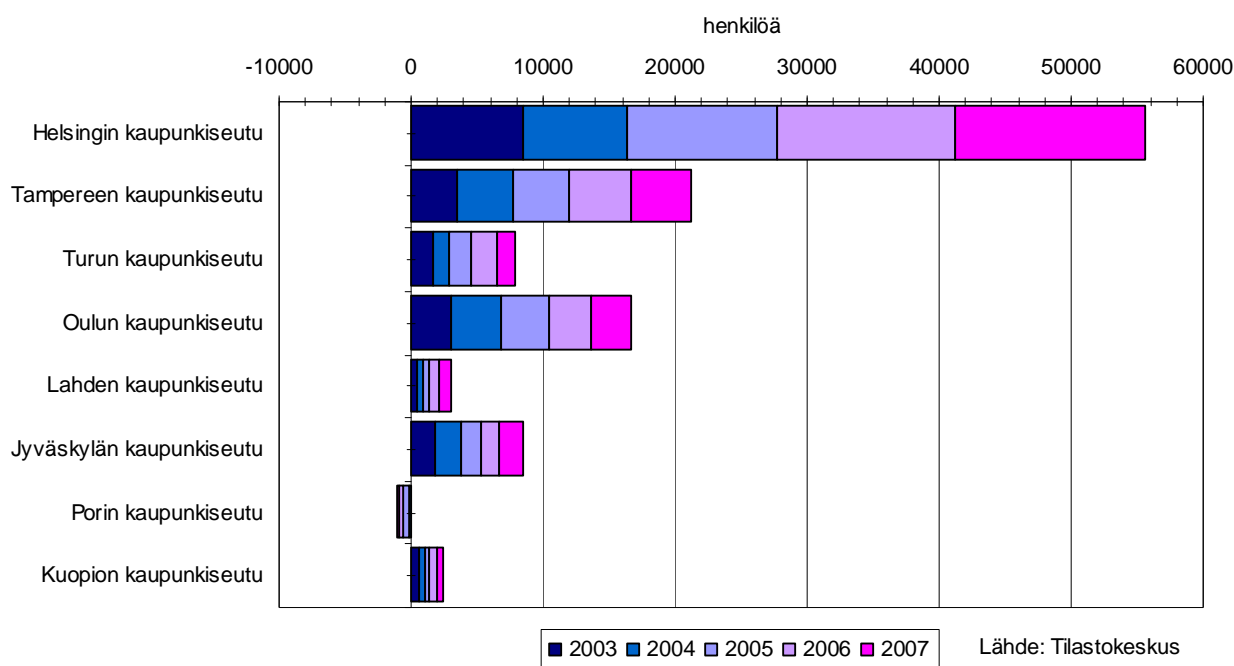
Kuva 3. Suomen suurimpien kaupunkien väkiluvun lukumääräinen kasvu vuosina 2003-2007.

Lahden kaupunkiseutu on väestömäärältään Suomen viidenneksi suurin kaupunkiseutu. Sen väkiluku oli 159 203 vuoden 2007 lopussa. Alueen kuntien väkiluku kasvoi viiden viimeisen vuoden aikana yhteensä 2,0 % eli yli 3 066 henkilöllä. Seudullisesti tarkasteltuna alueen väkiluvun kasvu oli vaatimatonta verrattu muihin suuriin kaupunkiseutuihin, joita tarkastelussa oli mukana kahdeksan. Lahden kaupunkiseutua heikompi tilanne oli ainoastaan Porin kaupunkiseudulla, jossa on viimeisen viiden vuoden aikana kärsitty väkiluvun vähenemisestä. Vilkkainta kasvu oli Oulun (8,5 %), Tampereen (6,8 %), Jyväskylän (5,3 %) ja Helsingin (4,5 %) kaupunkiseuduilla. Lukumääräisesti väkiluku kasvoi eniten Helsingin kaupunkiseudulla, jossa väkiluku kasvoi yli 55 000 henkilöllä vuosina 2003-2007. (Kuvat 4 ja 5).

Kuva 4. Suomen suurimpien kaupunkiseutujen väkiluvun prosentuaalinen kasvu vuosina 2003-2007.

Väkiluvun lukumääräinen kasvu 2003-2007 kaupunkiseuduilla

Kuva 5. Suomen suurimpien kaupunkiseutujen väkiluvun määrällinen kasvu vuosina 2003-2007.

1.2 Asukasmäärä kasvoi eniten Karistossa

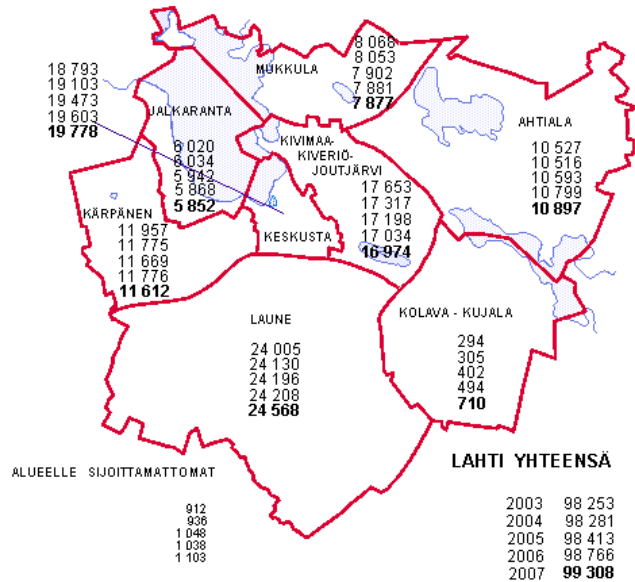
Lahti on jaettu kahdeksaan suuralueeseen, joista viimeisimmän viiden viimeisimmän vuoden aikana kasvualueita olivat etenkin Kolava-Kujala ja Keskusta, mutta myös Ahtialan ja Launeen suuralueiden väkiluku kasvoi. Muiden suuralueiden väkiluku laski, suurin väkiluvun lasku tapahtui Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi suuralueella. (Kuva 6).

2000-luvun alkupuolella rakentaminen keskittyi keskustan alueelle, jossa viiden viimeisen vuoden aikana väkiluku kasvoi yli 1 300 asukkaalla. Suhteellisesti eniten väkiluku on kasvanut Kolava-Kujala -suuralueella, jossa vuosituhaten vaihteessa oli noin 300 asukasta. Kariston rakentamisen ansiosta alueella asui vuoden 2007 lopussa jo 710 henkilöä.

Vuonna 2007 väkiluvun kasvu oli Launeella 360, Kolava-Kujalassa 216, Keskustassa 175 ja Ahtialassa 98 henkilöä. Asukasluku pieneni Kärpäsessä 164, Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi -alueella 60, Jalkarannassa 16 ja Mukkulassa 4 henkilöillä.

Tilastoalueittain tarkasteltuna vuonna 2007 saatiin eniten asukkaita Karistoon, Nikkilään, Renkomäkeen, Keijupuistoon, Tornatoriin sekä keskustan Ankkurin ja Mallasjuoman alueille. Väestön määrä pieneni etenkin Metsäkankaalla ja Metsäpellossa. (Kuva 7).

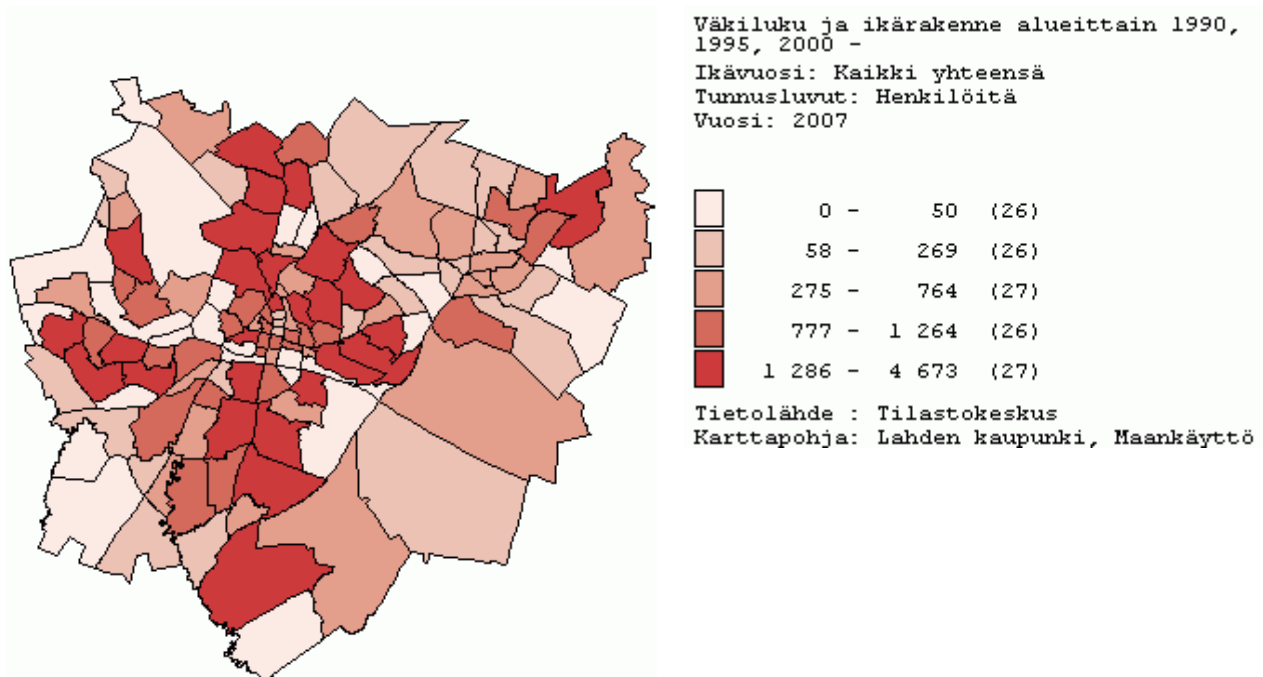
LAHDEN VÄESTÖ SUURALUEITTAIN 2003 - 2007

Lähde: Tilastokeskus

0 1 2 5 km

Kuva 6. Lahden suuralueiden väkiluku vuosina 2003-2007.

Kuva 7. Väkiluku tilastoalueittain vuonna 2007.

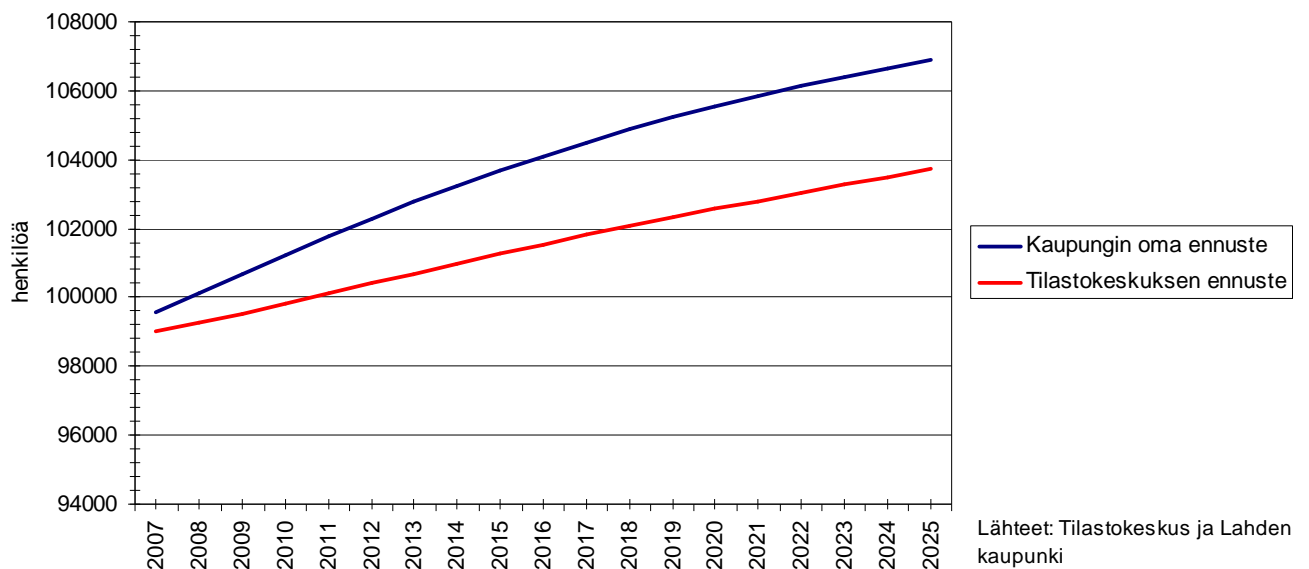
1.3 Väkiluvun kasvu hidastunee vasta 2030-luvulla

Lahden väestöennusteita ovat tehneet sekä kaupunki itse että Tilastokeskus. Tilastokeskuksen väestöennuste on demografinen trendilaskelma, joka perustuu viime vuosien tietoihin syntyvyyden, kuolleisuuden ja muuttoliikkeen kehityksestä. Sen mukaan Lahti saavuttaisi 100 000 asukkaan väkiluvun vuonna 2010. (Kuva 8).

Lahden omassa tavoitteellisessa väestöennusteessa oletetaan kaupungin väestökasvun olevan ripeää lisääntyvän muuttovoiton ansiosta. Ennusteen mukaan kaupungissa olisi 100 000 asukasta pari vuotta Tilastokeskuksen arviota aikaisemmin eli vuonna 2008 ja yli 106 000 asukasta 2020-luvun alkupuolella. Väkiluvun arvioidaan kasvavan vuoteen 2015 asti keskimäärin 0,5 prosentin vuosivauhtia, minkä jälkeen tahti hidastuu.

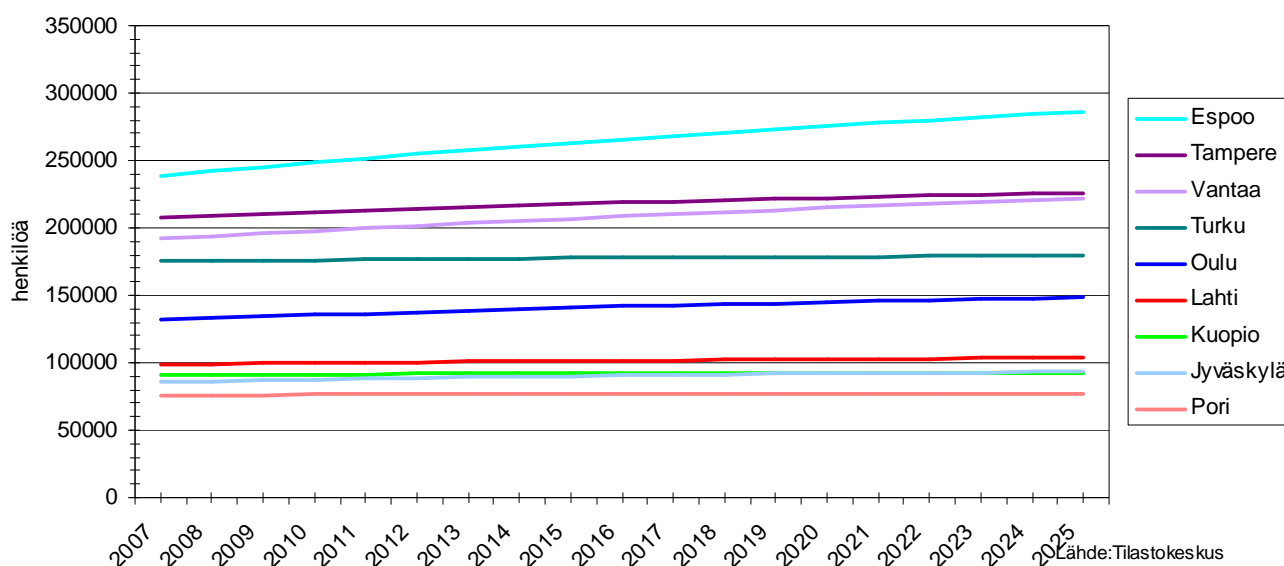
Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä Lahden väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 5 %. Samaa suuruusluokkaa kasvu on myös Helsingissä. Voimakkainta väkiluvun kasvun ennustetaan olevan Espoossa, jolle odotetaan 20 %:n kasvua. Vantaalla ja Oulussa väkiluvun kasvu ylittää 10 %:n. Hitainta kasvu on Porissa ja Kuopiossa. (Kuva 9).

Lahden väestöennusteet vuoteen 2025

Kuva 8. Tilastokeskuksen ja kaupungin ennusteet Lahden kaupungin väkiluvun kehityksestä vuoteen 2025.

Suurten kaupunkien väestöennusteet 2007-2025
Helsinki ei ole tarkastelussa mukana

Kuva 9. Suomen suurimpien kaupunkien väkilukuennusteet 2007-2025. Kaaviosta puuttuu Helsinki.

2. Syntyneitä vain vähän enemmän kuin kuolleita

Syntyvyyden enemmyydellä tarkoitetaan syntyneiden ja kuolleiden välistä erotusta. Viimeisen viiden vuoden aikana syntyneiden enemmisyys oli Lahdessa negatiivinen vain vuonna 2003. Vuosina 2003-2007 syntyneiden yhteenlaskettu enemmisyys lisäsi kaupungin väkilukua 236 henkilöllä. (Kuva 10).

Vuosina 2003-2007 syntyneiden enemmisyys kasvatti Espoon väkilukua lähes 12 000 henkilöllä. Syntyneiden enemmisyys vaikutti merkittävästi väkiluvun kasvuun myös Vantaalla, Helsingissä ja Oulussa. (Kuva 11).

Vuonna 2007 Lahdessa syntyneiden enemmisyys oli vain 10. Syntyneiden enemmyydet olivat korkeimmat Espoossa (+ 2 336 henkilöä), Vantaalla (+ 1 534 henkilöä), Helsingissä (+ 1 180 henkilöä) ja Oulussa (+ 1 066 henkilöä). Porissa syntyneitä oli vähemmän kuin kuolleita. (Kuva 12).

Vuonna 2007 nopeimmin kasvaneiden kaupunkien Oulun, Espoon ja Vantaan kasvuun vaikutti eniten luonnollinen väestönlisäys eli syntyneitä oli kuolleita enemmän. Myös Jyväskylän ja Kuopion väestönkasvuun vaikutti syntyneiden enemmisyys enemmän kuin muuttoliike. (Kuva 12).

Lahden vuoden 2007 väkiluvun kasvusta vain 2 % oli seurausta siitä, että syntyneitä oli enemmän kuin kuolleita. Kaupungin viimeisen viiden vuoden väestönkasvusta 18 % selittyi syntyneiden enemmyydellä.

3. Muuttoliike

3.1. Lahdelle eniten muuttovoittoa pääkaupunkiseudun ja Tampereen jälkeen

Nettomuutolla tai muuttotaseella tarkoitetaan tulo- ja lähtömuuton erotusta. Muuttoliike jaetaan maassamuuttoon eli kunnasta toiseen muuttoon sekä siirtolaisuuteen. Siirtolaisuus on kansainvälistä, maan rajat ylittävää muuttoliikettä.

1970-luvun alkupuolen vilkkaan muuttoliikkeen seurauksena saatu suuri muuttovoitto kääntyi Lahdelle tappiolliseksi jo vuosikymmenen puolivälissä. Vuoden 1974 jälkeen Lahden muuttotase oli seuraavan kerran positiivinen vasta vuonna 1993. Tämän jälkeen kaupunki on saanut muuttovoittoa lukuun ottamatta vuotta 2004.

Vuosina 2003-2007 Lahden väkiluku kasvoi 1 090 asukkaalla muuttoliikkeen seurauksena. Eniten muuttovoittoa saivat Espoo ja Tampere. Lahtea vähemmän muuttovoittoa saivat Pori, Turku ja Kuopio. (Kuva 11).

Vuonna 2007 muuttovoittoa sai Lahtea (+ 533 henkilöä) enemmän vain pääkaupunkiseudun kaupungit ja Tampere. Muuttovoittoa sai eniten Helsinki (+ 2 776 henkilöä), jonka vuosien 2002-2004 muuttotappio oli lähes 4 000 henkilöä. Muuttovoittoa saivat runsaasti myös Vantaa (+ 1 211 henkilöä), Tampere (+ 927 henkilöä) ja Espoo (+ 634 henkilöä). Nettomuutto oli negatiivinen suurista kaupungeista vain Turussa (- 118 henkilöä). (Kuva 12).

3.2. Nettomaassamuutto suurempi vain Vantaalla ja Tampereella

Nettomaassamuuton ansiosta Lahden väkiluku lisääntyi viimeisen viiden vuoden aikana 170 henkilöllä. (Kuva 10). Tämä tapahtui siitä huolimatta, että vuosina 2004 ja 2005 kaupungin nettomaassamuutto jäi negatiiviseksi. Edellisen kerran nettomaassamuutto oli ollut negatiivinen vuonna 1992. Viiden vuoden aikana lukumääräisesti eniten muuttovoittoa muista kunnista saivat Espoo, Tampere ja Jyväskylä. Sen sijaan Helsingin maassamuuton tappio oli yli 7 000 henkilöä. (Kuva 11).

Vuonna 2007 Lahteen muutti muista kunnista 278 henkilöä enemmän kuin täältä muihin kuntiin. Kuntien välisestä muuttoliikkeestä hyötyivät Lahden lisäksi eniten Vantaa (+ 468 henkilöä) ja Tampere (+ 312 henkilöä). Muuttotappiosta kärsivät Turku (- 671 henkilöä), Helsinki (- 659 henkilöä), Espoo (- 418 henkilöä) ja Jyväskylä (- 173 henkilöä). (Kuva 12).

Vuosina 2003-2007 Lahden väestönkasvusta 13 % johtui siitä, että kaupunki sai muuttovoittoa muista kunnista. Tällöin maassamuuttotase oli negatiivinen Turussa, Helsingissä ja Kuopiossa.

Vuonna 2007 maassamuuton merkitys Lahden väkiluvun kasvulle oli peräti 51 %. Vertailukaupungeista ainoastaan Lahti ja Pori saivat enemmän muuttovoittoa kuntien välisestä muuttoliikkeestä kuin siirtolaisuudesta.

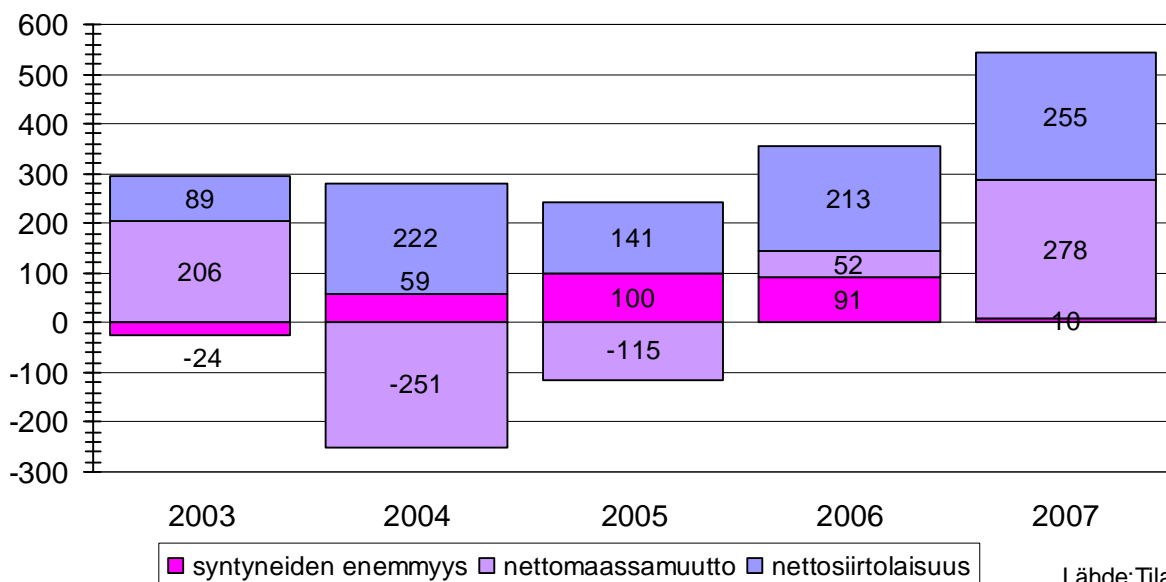
3.3. Siirtolaisuus ei ole enää tärkein syy väkiluvun kasvuun

Nettosiirtolaisuuden ansiosta Lahden väkiluku kasvoi 920 henkilöllä vuosina 2003-2007. (Kuva 10). Vuosina 2004 ja 2005 Lahden väkiluku olisi kääntynyt laskuun ilman siirtolaisuutta. Myös muissa Suomen suurimmissa kaupungeissa nettosiirtolaisuus oli positiivinen tällä vuosikymmenellä. (Kuva 11).

Vuonna 2007 Lahden väkiluku kasvoi 255 henkilöllä siirtolaisuuden ansiosta. Siirtolaisuus oli merkittävin syy väkiluvun lisääntymiseen Helsingissä, Tampereella ja Turussa. Vähiten siirtolaisuus vaikutti Oulun väkiluvun kehitykseen.

Viimeisen viiden vuoden aikana Lahden väestönkasvusta 69 % johtui siirtolaisuudesta. Vuonna 2007 vastaava osuus oli enää 47 %, koska maassamuutto oli muodostunut tärkeimmäksi väkiluvun kasvutekijäksi.

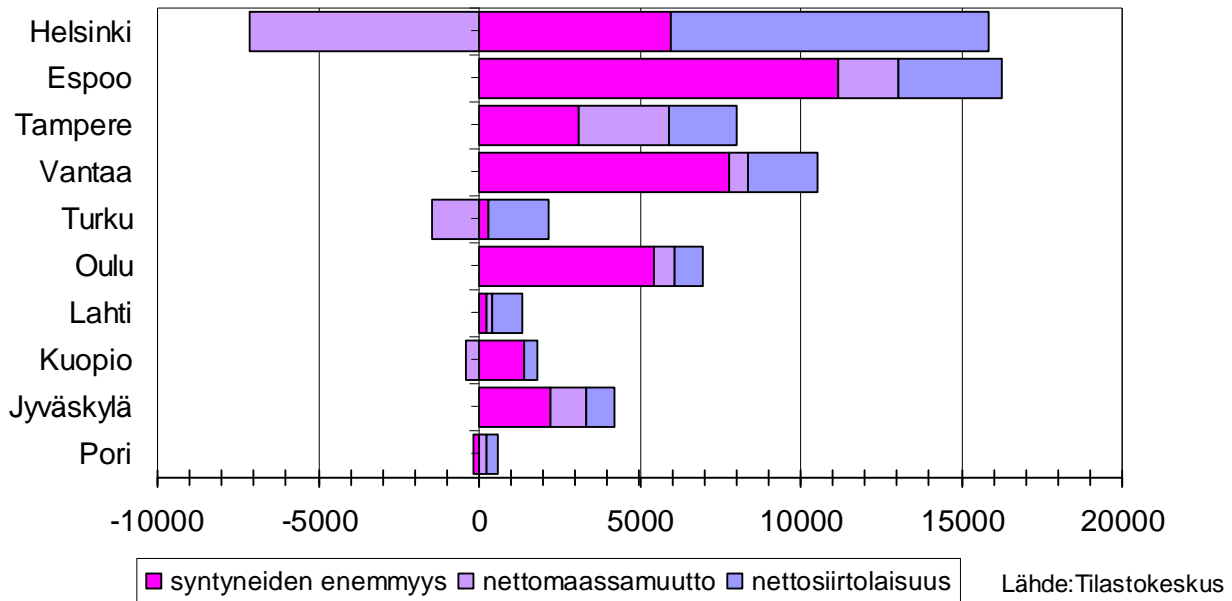
Väestönmuutokset Lahdessa vuosina 2003-2007

Kuva 10. Väestönmuutokset Lahdessa vuosina 2003-2007.

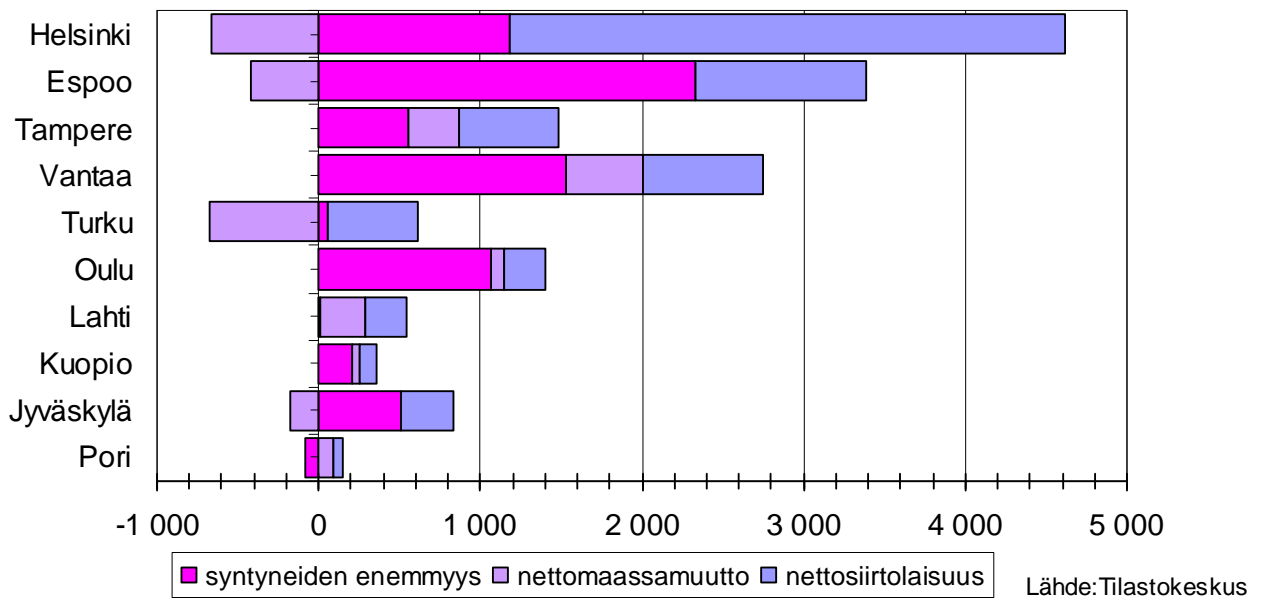
**Syntyneiden enemmyys, nettomuuttomaassamuutto ja nettosiirtolaisuus
2003- 2007**

Lahdessa ja vertailukaupungeissa

Kuva 11. Suomen suurimpien kaupunkien syntyneiden enemmyys, nettomaassamuutto ja nettosiirtolaisuus vuosina 2003-2007.

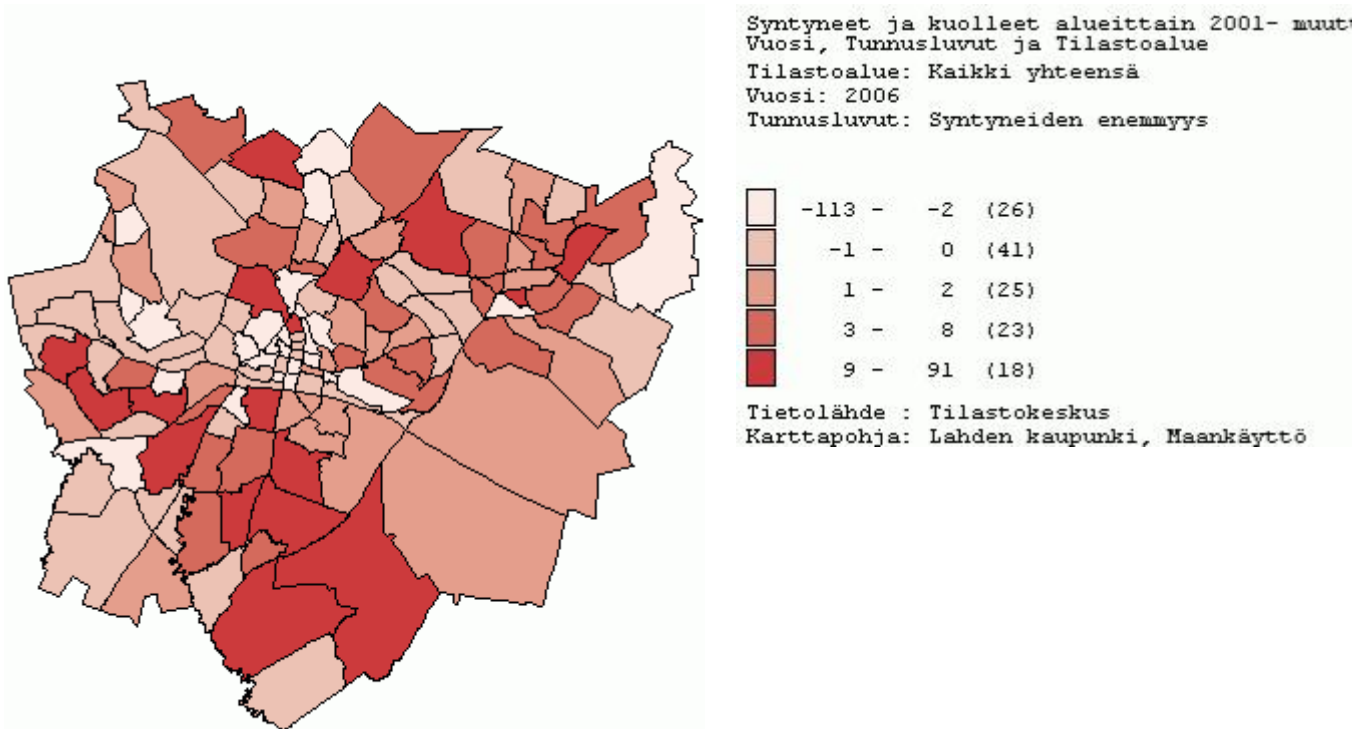
Syntyneiden enemmyys, nettomaassamuutto ja nettosiirtolaisuus 2007
Lahdessa ja vertailukaupungeissa

Kuva 12. Suomen suurimpien kaupunkien syntyneiden enemmyys, nettomaassamuutto ja nettosiirtolaisuus vuonna 2007.

4. Väestönmuutokset alueittain vuonna 2006

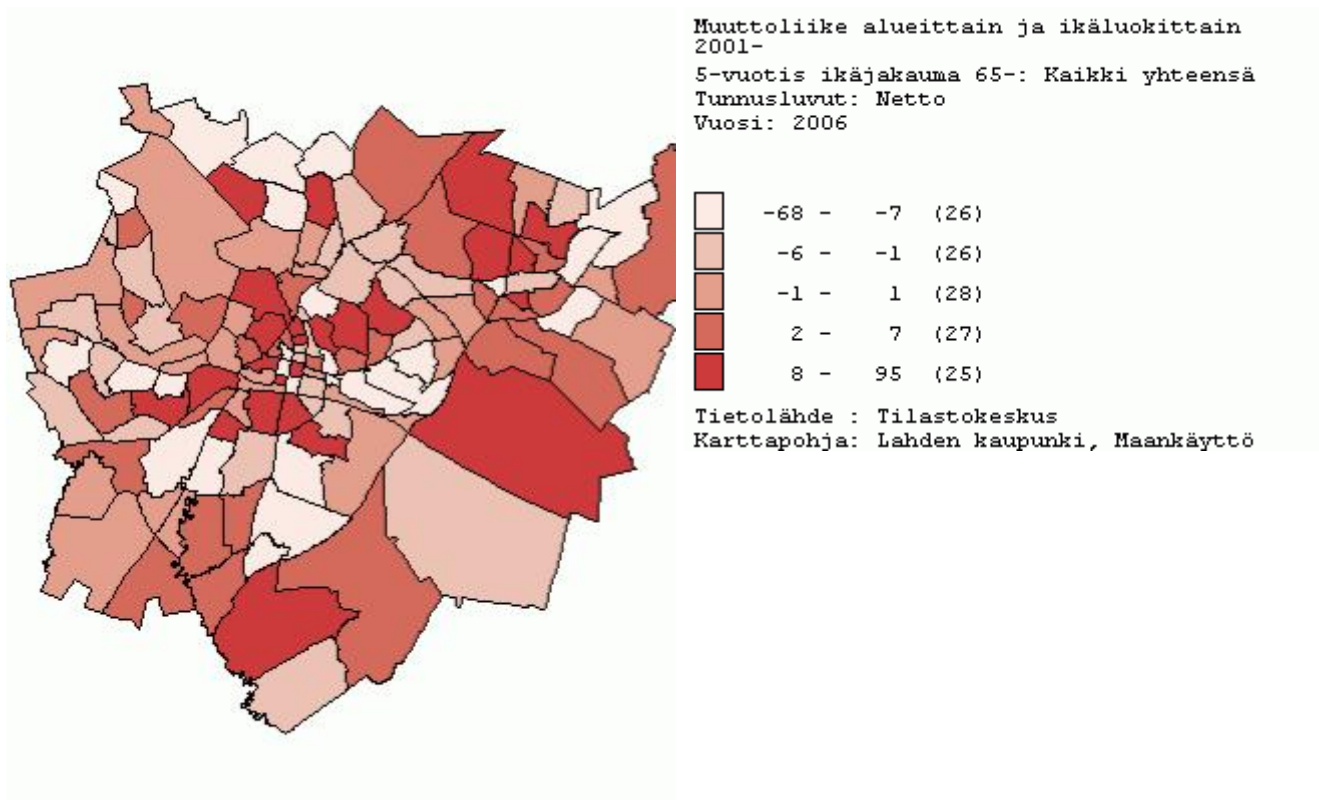
Tilastoalueittaiset väestömuutostiedot ovat vuodelta 2006. Alueittain tarkasteltuna syntyneiden enemmitys oli korkein Riihelässä, Asemantaustassa, Patomäessä ja Ankkurissa. Kuolleita oli syntyneitä enemmän korkeimmillaan Kivistömäellä ja Jalkarannan Sarvikadulla. (Kuva 13).

Kuva 13. Syntyneiden enemmitys Lahden tilastoalueilla vuonna 2006.

Seuraava kaupungin alueittainen muuttoliiketarkastelu sisältää tiedot maan sisäisestä muuttoliikkeestä eli tiedot maahan- ja maastamuutosta jäävät tarkastelun ulkopuolelle.

Vuonna 2006 muuttovoittoa sai eniten Ankkurin alue (+ 95 henkilöä). Merkittävästi muuttovoittoa saatiin myös keskustan pohjoisosaan, Kiveriöön, Herrasmanniin ja Asemantaustaan. Muuttotappio oli suurin Riihelässä, Pirttiharjussa, Mukkulan keskuksessa sekä Möysässä Ruolan ja Tonttilan alueilla. (Kuva 14).

Kuva 14. Lahden nettomuutto tilastoalueittain vuonna 2006.

5. Muuttajien taustatiedot

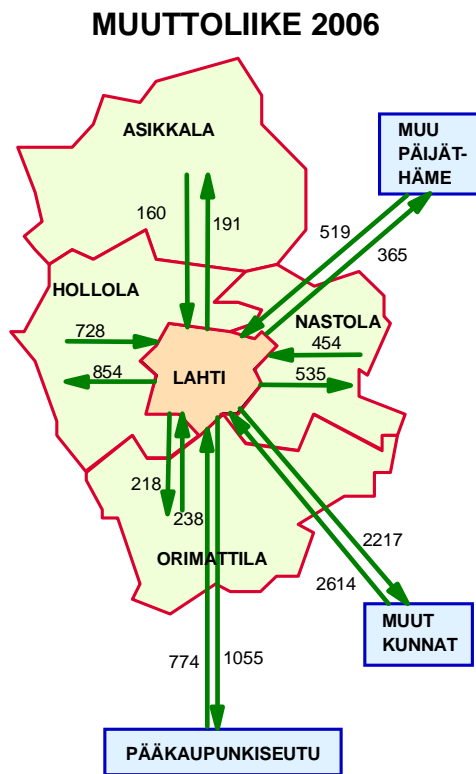
5.1. Tulomuuttajat nuoria, lähtömuuttajat nuoria aikuisia

Tulomuuttajien tiedot ovat ainoastaan kuntien välillä muuttaneista henkilöistä, ei siis siirtolaisista. Seuraavat tiedot ovat pääasiassa vuodelta 2006, jolloin kaupungin nettomaassamuutto oli 52.

Lahti menetti vuosina 2002 - 2006 asukkaita etenkin pääkaupunkiseudulle (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen). Lahdesta muutti pääkaupunkiseudulle kyseisinä vuosina yhteensä 867 henkilöä enemmän kuin sieltä muutettiin Lahteen. Muuttotappio pääkaupunkiseudulle oli suurimmillaan vuonna 1996, jonka jälkeen se pienentyi aina vuoteen 2003, jolloin muuttotappio oli vain noin 50 henkilöä. Viimeisen kolmen vuoden aikana muuttotappio pääkaupunkiseudulle on jälleen kasvanut. Syynä tähän on se, että Lahdesta pääkaupunkiseudulle muuttaneiden määrä on lisääntynyt samalla kun Lahteen muuttaneiden määrä on pysynyt lähes ennallaan. Vuonna 2006 Lahti muuttotappio pääkaupunkiseudun kanssa oli 281 henkilöä. (Kuva 15).

Vielä 1990-luvulla Lahti sai muuttovoittoa sekä kaupunkiseudun kunnista että muualta Päijät-Hämeestä. Tilanne on muuttunut siten, että viimeisen viiden vuoden aikana Lahti on menettänyt muuttoliikkeen seurauksena yhteensä 1029 asukasta kaupunkiseudun muihin kuntiin. Vuonna 2006 muuttotappiolinja naapurikuntiin jatkui, Lahden muuttotappio oli 218. Lahti sai kuitenkin muuttovoittoa kaupunkiseudun ulkopuolisista Päijät-Hämeen kunnista. Muuttovoitto oli vuosina 2002-2006 yhteensä 454 henkilöä ja 154 henkilöä vuonna 2006.

Vuonna 2006 muista Suomen kunnista Lahteen muuttaneita oli 397 henkilöä enemmän kuin lähtömuuttajia. Lahden muuttoliike oli vilkkainta kaupunkiseudun ja pääkaupunkiseudun kuntien sekä Heinolan, Tampereen ja Turun välillä.

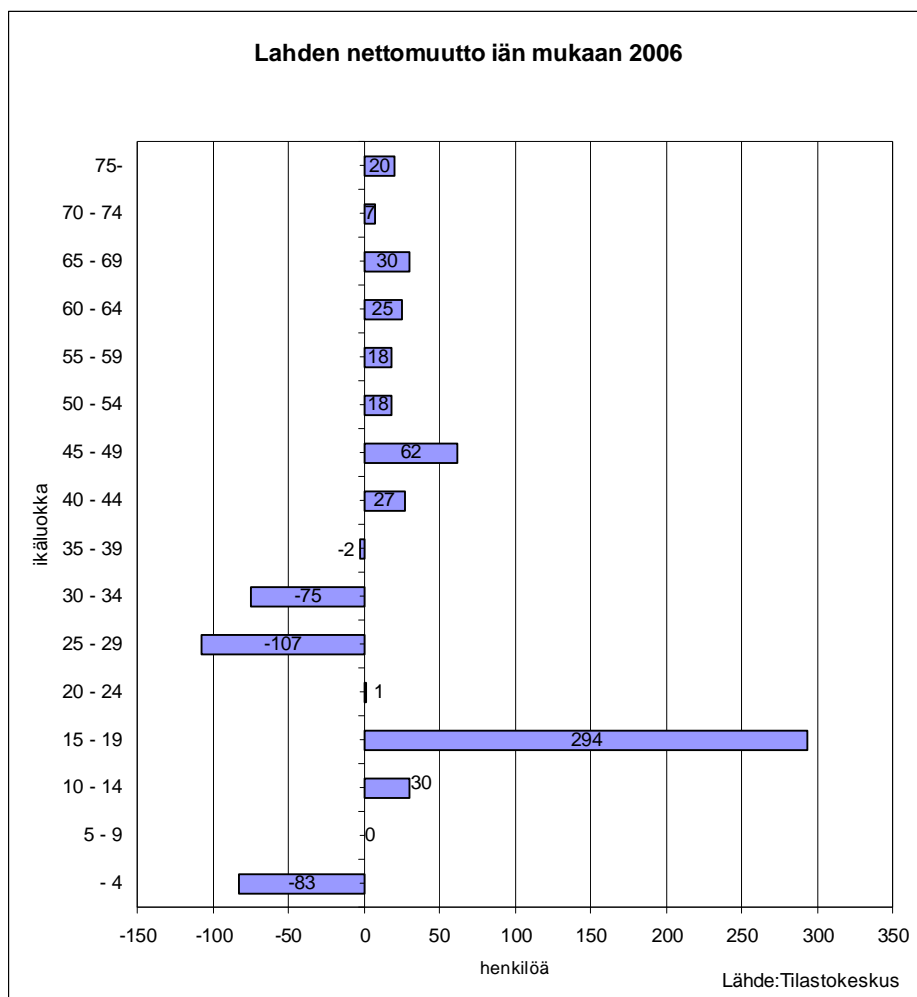

Lähde: Tilastokeskus (muuttoliike)

17.9.2007

Kuva 15. Lahden muuttoliikkeen suuntautuminen vuonna 2006. Lähde: Tilastokeskus.

Myönteistä Lahden ikärakenteelle oli, että vuoden 2006 muuttoliikkeen seurauksena lisääntyi eniten nuorten 15-19 -vuotiaiden aikuisten määrä (+ 294 henkilöä). Valtaosa heistä oli opiskelijoita, eli heistä todennäköisesti huomattava osa kuuluu lähivuosina lähtömuuttajiin. Lahti menetti eniten ikäluokkaan 25-34 -vuotiaat kuuluvia asukkaita (- 182 henkilöä), jotka vaihtavat asuinpaikkaa luodessaan työuraa toisella paikkakunnalla opiskelun päätyttyä. Kaupungissa ei ole riittävästi työpaikkoja niille koulutetuille, joita alueella valmistuu. Toisaalta tässä ikäluokassa perustetaan perhe, jonka myötä asumisväljyyttä haetaan myös naapurikunnista. Muuttoliikkeen seurauksen iäkkäämmät ikäluokat lisääntyivät. 40-64 -vuotiaiden määrä kasvoi 150 henkilöllä ja yli 65 -vuotiaiden 57 henkilöllä. Sen sijaan alle 15-vuotiaiden lasten määrä pieneni 50 henkilöllä. (Kuva 16).

Kuva 16. Lahden muuttoliikkeen vaikutus ikärakenteeseen vuonna 2006.

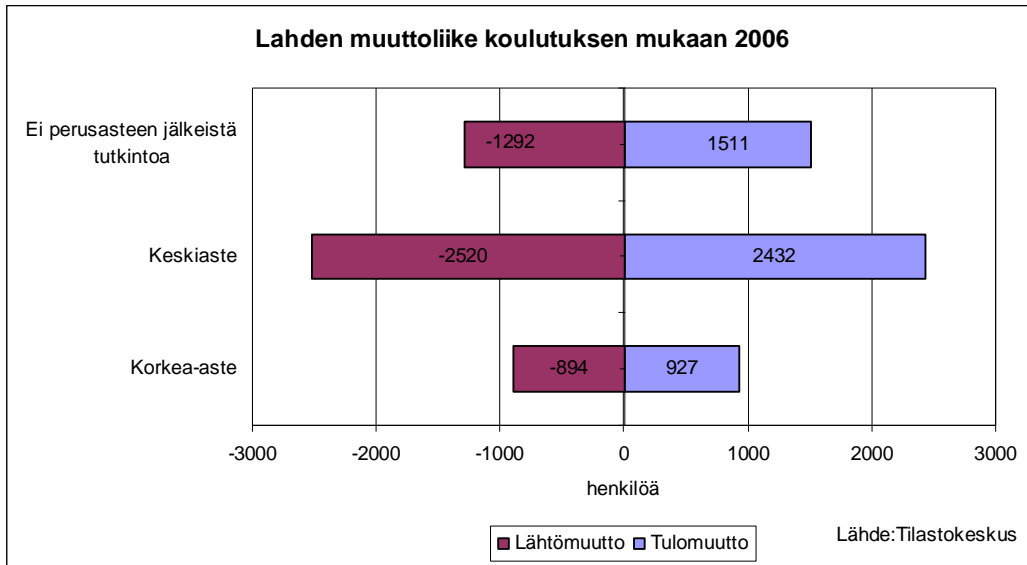
5.2. Muuttoliikkeen myötä opiskelijoiden määrä lisääntyi ja työllisten määrä väheni

Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden nettomuutto oli positiivinen vuonna 2006. Lahteen muutti 33 korkea-asteen tutkinnon suorittanutta enemmän kuin Lahdesta pois. Keskiasteen tutkinnon suorittaneita nettomuutto jäi edellisvuosien tapaan miinukselle (- 88 henkilöä). Nettomuuton seurauksena perusasteen koulutuksen saaneen väestön määrä lisääntyi 219 henkilöllä. (Kuva 17).

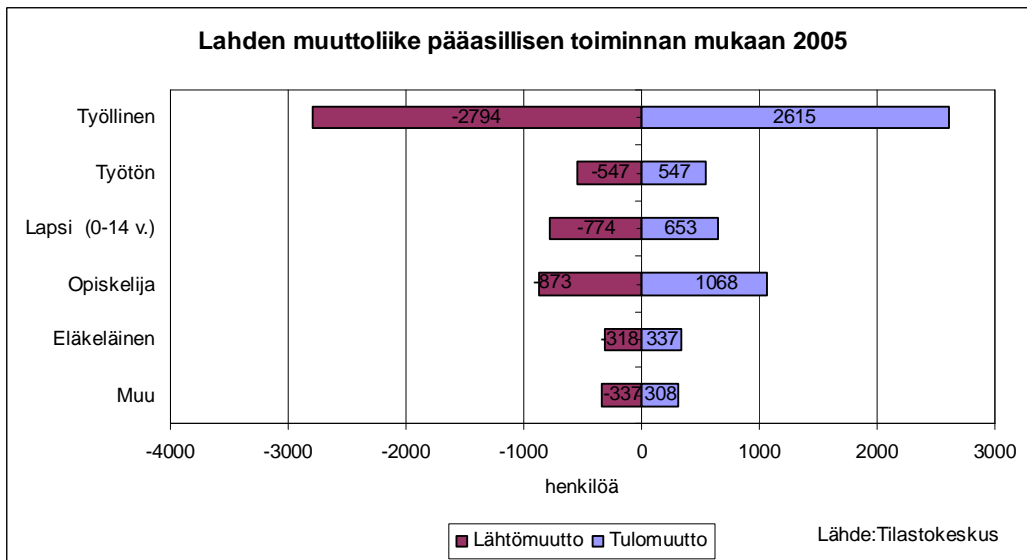
Seuraavat maassamuuttajien pääasiallista toimintaa ja tuloja koskevat uusimmat tiedot ovat vuodelta 2005, jolloin Lahden muuttotappio muihin kuntiin oli 115.

Muuttoliikkeen seurauksena etenkin opiskelijoiden, mutta myös eläkeläisten määrä lisääntyi samalla kun taas lasten ja työllisten määrä väheni. Työttömien määrä oli lähtö- ja tulomuuttajien joukossa täsmälleen sama. (Kuva 18).

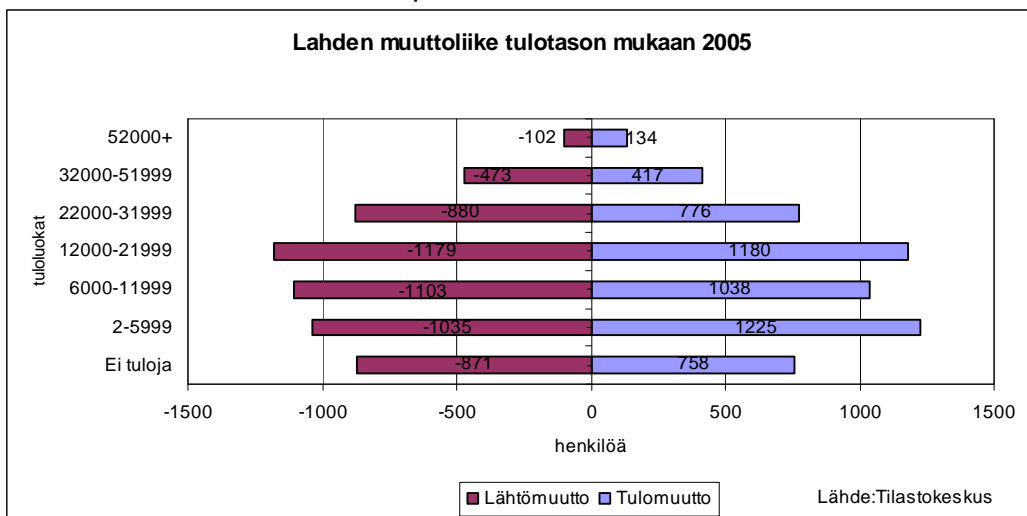
Vuonna 2005 muuttoliikkeen seurauksena tulottomien määrä pieneni. Tulomuuttajista 14 % ja lähtömuuttajista 15 % oli tulottomia. Muuttoliikkeen myötä aivan pienituloisempien (vuodessa alle 6 000 euroa ansaitsevat) ja kaikkein suurituloisimpien (vuodessa yli 52 000 euroa ansaitsevat) määrä kasvoi. (Kuva 19). Lopulta kuitenkin tulomuuttajien keskimääräiset tulot olivat hieman alhaisemmat (14 520 euroa vuodessa) kuin lähtömuuttajien (14 614 euroa vuodessa).

Kuva 17. Lahden muuttoliike koulutuksen mukaan vuonna 2006.

Kuva 18. Lahden muuttoliike pääasiallisen toiminnan mukaan vuonna 2005

Kuva 19. Lahden muuttoliike tuloluokkien mukaan vuonna 2005

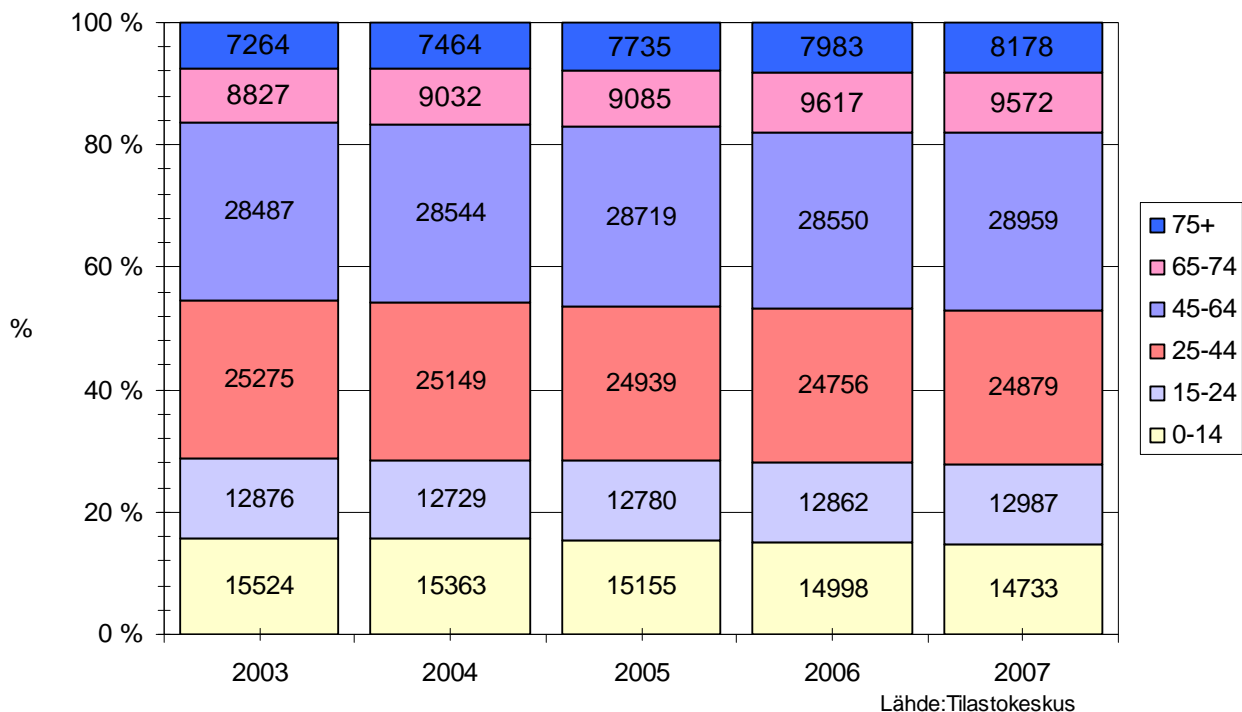
6. Ikärakenne

6.1. Eläkeikäisten määrä kasvoi viidessä vuodessa yli 2 000

Lahden väestö ikääntyy kuten koko maan väestö. Vuoden 2007 lopussa väestöstä 15 % oli lapsia, 13 % nuoria 15-24-vuotiaita, 54 % työkäisiä eli 25-64-vuotiaita ja 18 % sitä vanhempia. Väestöstä 8 % oli yli 75-vuotiaita ja 2 % 85-vuotiaita tai sitä vanhempia. (Kuva 20).

Viimeisen viiden vuoden aikana alle 15-vuotiaiden ja työkäisten osuudet väestöstä ovat laskeneet. Sen sijaan yli 65-vuotiden osuus kasvoi lähes 2 %-yksikköä. Vuoden 2002 lopun jälkeen lasten määrä pieneni yli 800 henkilöllä. Työkäisten määrä kasvoi hieman yli sadalla henkilöllä ja eläkeikäisten määrä yli 2 000 henkilöllä.

Lahden ikärakenne 2003-2007

Kuva 20. Lahden ikärakenteen kehitys vuosina 2003-2007

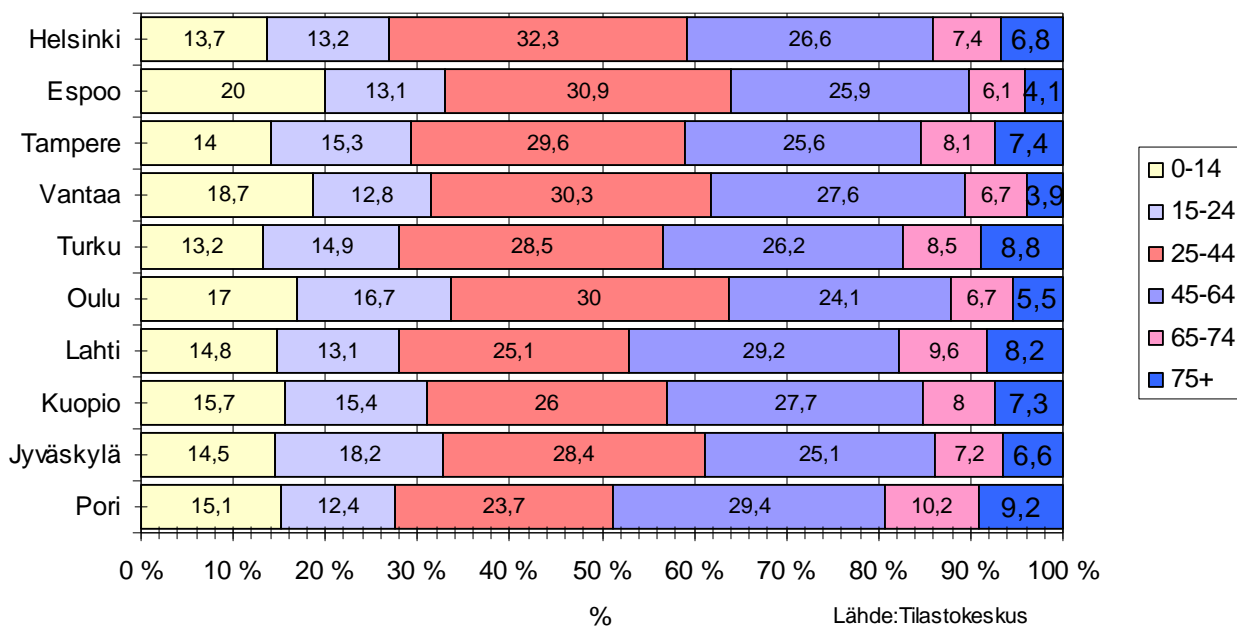
Lahden ikärakenne on keskimääräistä vanhempaa kuin muissa suurissa kaupungeissa. Vuoden 2007 lopussa vain Porissa (19 %) oli yli 65-vuotiaita suhteellisesti enemmän kuin Lahdessa (18 %). Vanhusväestöä oli vähiten Espoossa ja Vantaalla, joissa osuudet jäivät alle 11 %:n. (Kuva 21).

Lasten osuus väestöstä oli korkein Espoossa ja Vantaalla, joissa noin viidennes väestöstä oli alle 15-vuotiaita. Alhaisimmaksi lasten osuudet jäivät Turussa, Helsingissä, Tampereella, Jyväskylässä ja Lahdessa.

Nuoria 15-24 -vuotiaita oli suhteellisesti eniten Jyväskylässä ja Oulussa. Osuus oli pienin Porissa, Vantaalla, Espoossa ja Lahdessa. Kolmannes Oulun, Espoon ja Jyväskylän väestöstä oli alle 25-vuotiaita, joita oli Lahdessa vain 28 % väestöstä.

25-64 -vuotiaita työkäisiä oli suhteellisesti eniten Helsingissä (59 %), Vantaalla (58 %) ja Espoossa (57 %). Työkäisten osuus jäi alle 54 %:n Porin lisäksi Jyväskylässä ja Kuopiossa. Sen sijaan Lahden ja Porin väestöstä lähes 30 % oli 45 - 64 -vuotiaita. Näiden kaupunkien tulisivikin tulevaisuudessa saada lisää työkäistä väestöä seudulle korvaamaan eläkkeelle siirtyvät ja estämään siten työvoimapula.

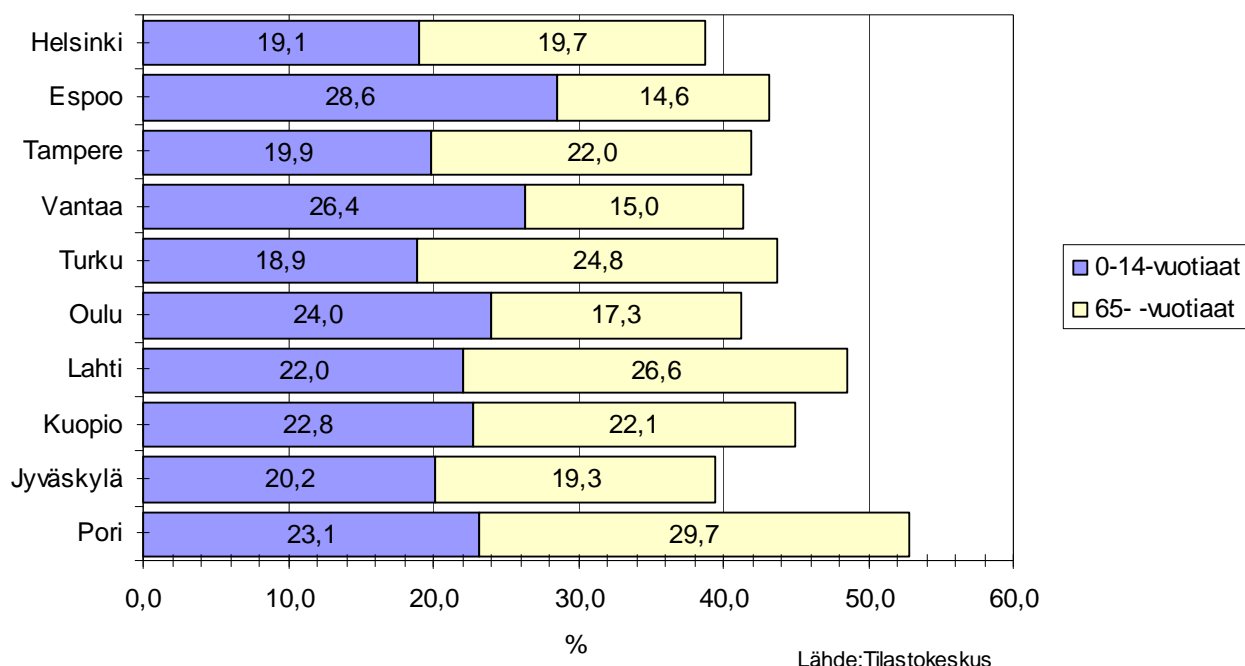
Väestön ikärakenne 2007 Lahdessa ja vertailukaupungeissa

Kuva 21. Suomen suurimpien kaupunkien ikärakenne vuonna 2007.

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde ilmoittaa kuinka monta alle 15-vuotiasta ja yli 64-vuotiasta on 100 työkäistä (15-64 -vuotiasta) kohti. Vuonna 2007 Lahdessa oli 100 työkäistä kohti 49 vanhusta tai lasta. (Kuva 22). Vertailukaupungeista ainoastaan Porissa väestöllinen huoltosuhde oli korkeampi (53) kuin Lahdessa. Molemmissa kaupungeissa korkea huoltosuhdeluku selittyy lähinnä iäkkäiden asukkaiden suurella osuudella. Lasten suuri osuus kasvatti eniten väestöllistä huoltosuhdetta Espoossa ja Vantaalla. Huoltosuhde oli alhaisin Helsingissä (39).

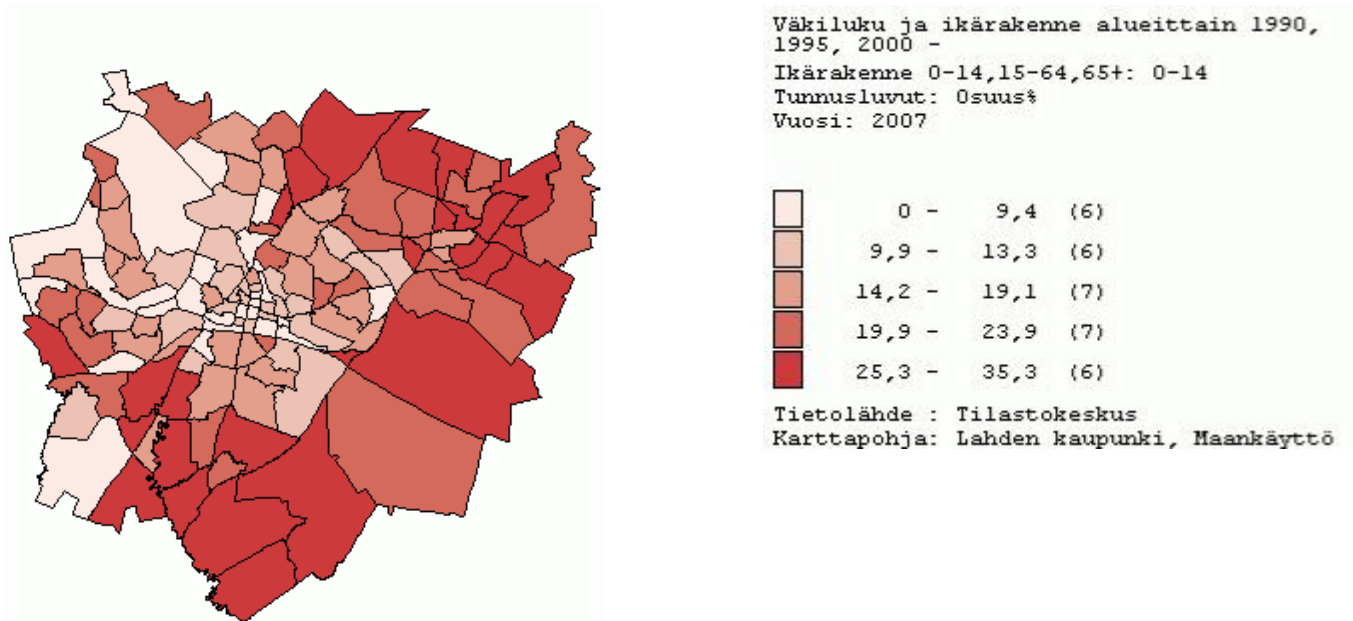
Väestöllinen huoltosuhde 2007 Lahdessa ja vertailukaupungeissa

Kuva 22. Suomen suurimpien kaupunkien väestöllinen huoltosuhde vuonna 2007. Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde ilmoittaa kuinka monta alle 15-vuotiasta ja yli 64-vuotiasta on 100 työkäistä.

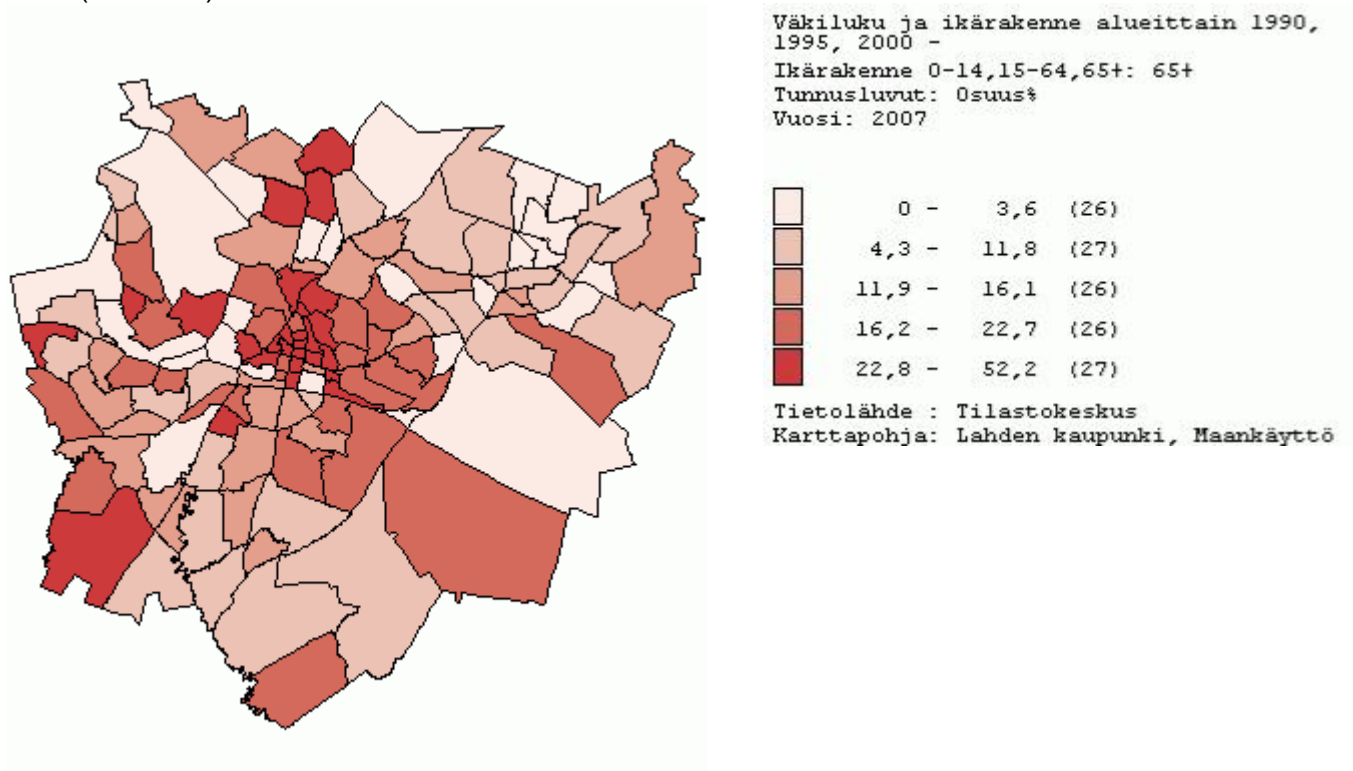
6.2. Ikäihmiset hakeutuvat keskustaan

Tilastoalueittain tarkasteltuna Lahdessa oli vuonna 2007 alle 15-vuotiaita lapsia suhteellisesti eniten Karistossa, Viuhassa, Renkomäessä ja Pesäkalliolla. Näillä alueilla yli 30 % väestöstä oli alle 15-vuotiaita. Osuus oli alhaisin keskustassa ja Kivistönmäellä. (Kuva 23).

Kuva 23. 0-14-vuotiaiden osuus väestöstä tilastoalueittain vuonna 2007.

Yli 65-vuotiaita oli vuonna 2007 suhteellisesti eniten keskustassa Mattilanmäen, Asikkalankadun ja Paavolan alueilla, joilla eläkeikäisten osuus oli yli 40 % väestöstä. Ikäihmisten osuus ylitti 30 %:n rajan keskustan lisäksi Kivistönmäellä, Keijupuistossa ja Pallaksessa. Yli 65-vuotiaiden osuus oli alhaisin Pesäkalliolla, Viuhassa, Hennalassa ja osassa Ahtialan suuralueita. (Kuva 24).

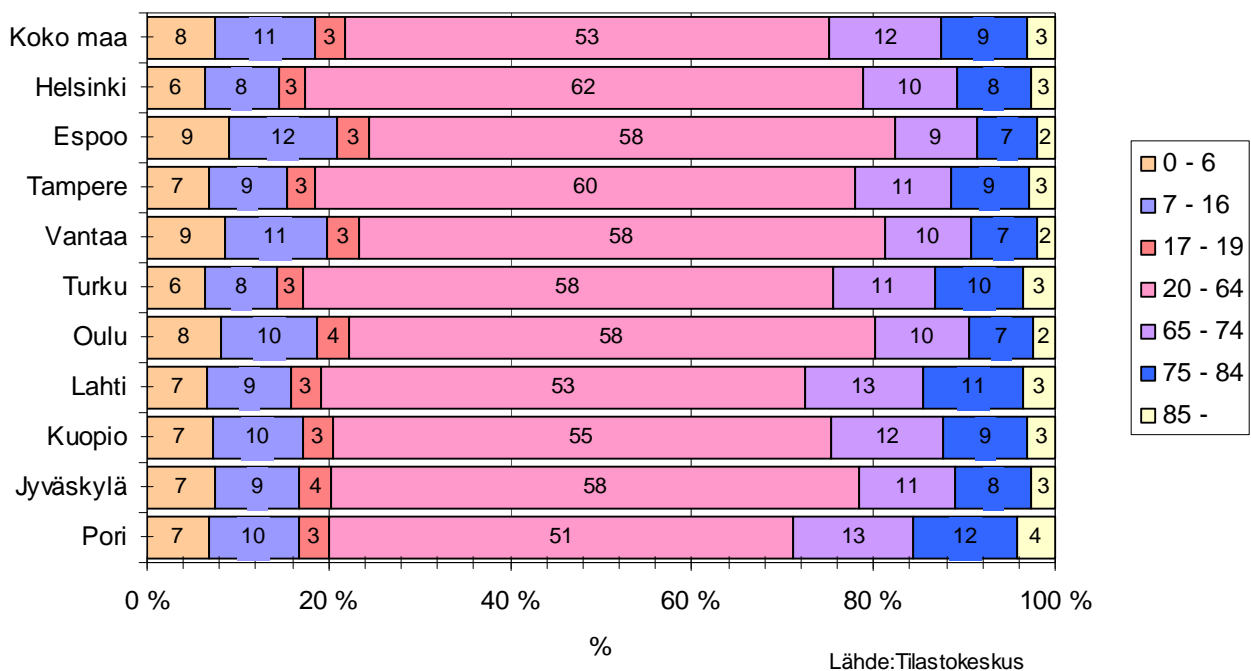
Kuva 24. Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä tilastoalueittain vuonna 2007.

6.3. Joka neljäs yli 65-vuotias vuonna 2025?

Tilastokeskuksen laatiman trendiennusteen mukaan vanhusten osuus tulee jatkossakin olemaan Lahdessa suurempi kuin koko maassa keskimäärin. Vertailukaupungeista ainoastaan Porissa tulee vanhusten osuus olemaan suurempi kuin Lahdessa. (Kuva 25).

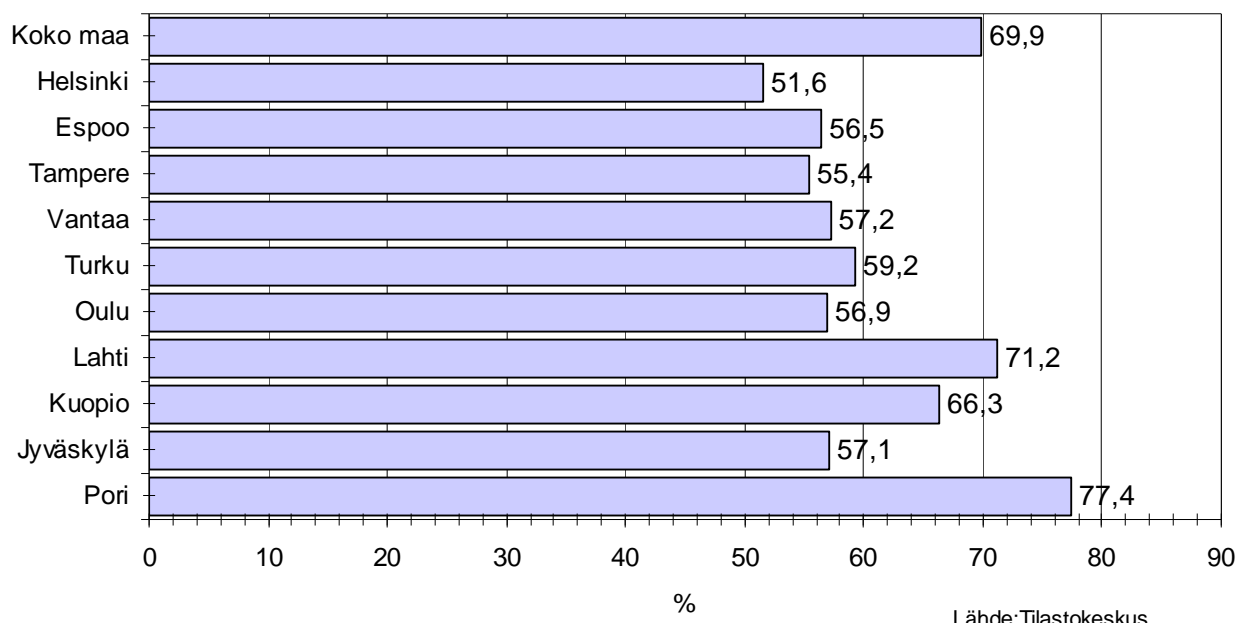
Tilastokeskuksen ennusteessa arvioidaan, että vuonna 2025 jokaista 100 työkäistä kohti tulee olemaan koko maassa 70 ja Lahdessa 71 lasta tai vanhusta. Suurimmista kaupungeista väestöllinen huoltosuhteen ennustetaan olevan korkein Porissa (77) ja alhaisin Helsingissä (52). (Kuva 26).

Väestön ikärakenne-ennuste 2025 Lahdessa ja vertailukaupungeissa

Kuva 25. Koko maan ja Suomen suurimpien kaupunkien väestöennuste vuoteen 2025.

Väestöllinen huoltosuhde-ennuste 2025 koko maassa, Lahdessa ja vertailukaupungeissa

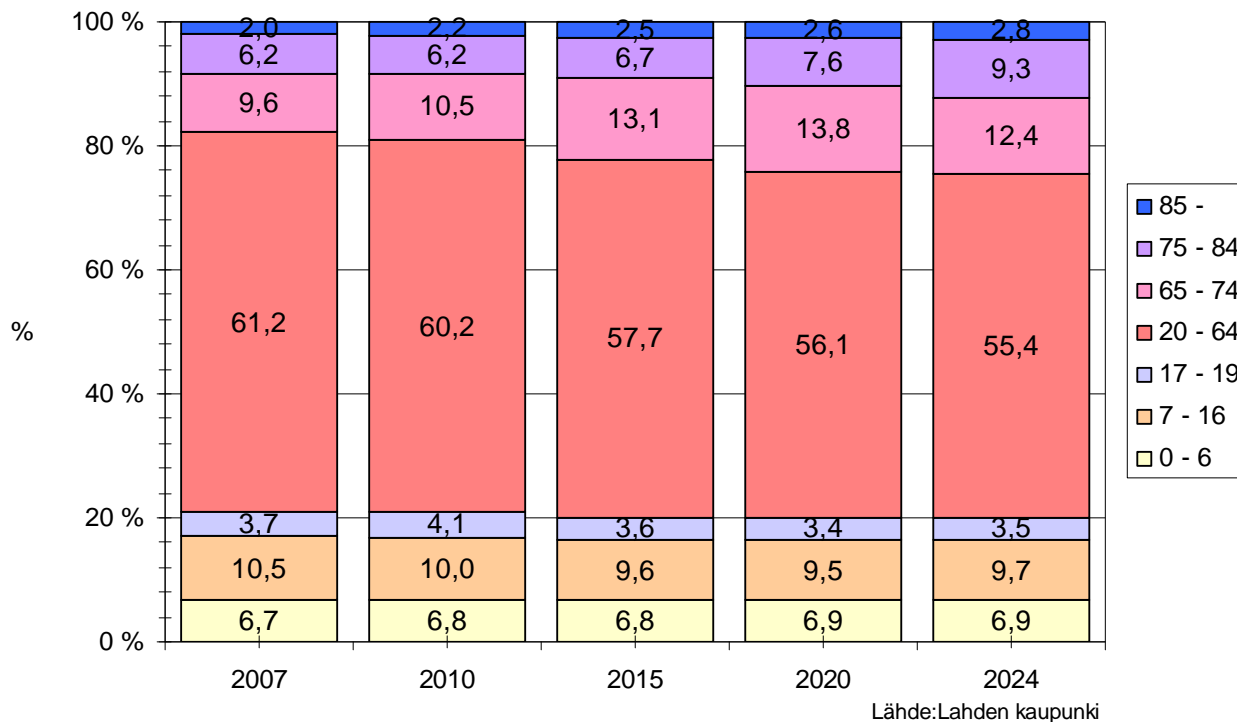

Kuva 26. Suomen suurimpien kaupunkien ja koko maan väestöllinen huoltosuhde-ennuste vuodelle 2025.

Muuttoliike voi tosin jonkin verran muuttaa väestörakenteen kehityssuuntaa. Lahden kaupungin omassa tavoitteellisessa väestöennusteessa oletetaan kaupungin väestökasvun olevan ripeää lisääntyvän muuttovoiton ansiosta. Ennusteen mukaan kaupungin ikäihmisten määrä lisääntyy voimakkaasti. Vuonna 2024 lähes joka neljännen lahtelaisen odotetaan olevan yli 65-vuotias. Tällöin ikäihmisiä olisi yli 8 000 enemmän kuin tällä hetkellä. Samanaikaisesti työikäisten määrä pienenee lähes 2 000 henkilöllä. (Kuva 27).

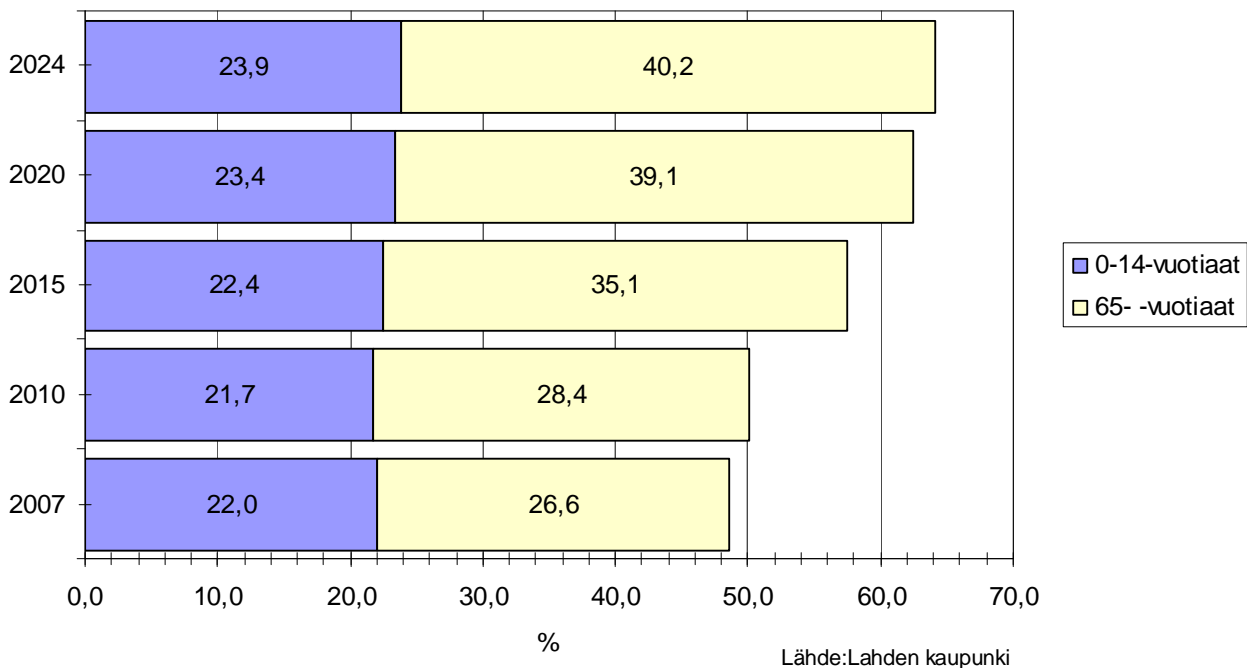
Vanhusten osuuden kasvaessa työikäisten kustannettavaksi tulee yhä enemmän henkilöitä. Kaupungin oman väestöennusteen mukaan demografinen huoltosuhde nousisi nykyisestä 49:stä 64:een vuoteen 2024 mennessä. Tällöin 100:aa 15-64 -vuotiasta asukasta kohti olisi 24 alle 15-vuotiasta ja 40 yli 65-vuotiasta asukasta. (Kuva 28).

Lahden ikärakenne-ennuste 2010-2024

Kuva 27. Lahden ikärakenne-ennuste vuoteen 2010-2040.

Lahden väestöllinen huoltosuhde-ennuste 2010-2024

Kuva 28. Lahden väestöllinen huoltosuhde-ennuste vuoteen 2010-2024.